

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Efektivita zavedení kontrolního hlášení

Ondřej Rom

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ondřej Rom

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Efektivita zavedení kontrolního hlášení

Název anglicky

VAT Control Statement Implementation Efficiency Evaluation

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit efektivitu zavedení kontrolního hlášení, jako nástroje pro boj s daňovými úniky. Jaký má dopad pro výběr daně v opozici s náklady na jeho zavedení a zvýšené administrativní náročnosti. Cílem práce je současně navrhnout možných změn, které by snížily administrativní zátěž na straně správce daně i daňových subjektů.

Metodika

V teoretické části práce budou nejprve definovány základní pojmy z oblasti daně z přidané hodnoty, jejichž znalost je nezbytná pro pochopení podstaty této práce. Následující část se bude věnovat oblasti daňových úniků, ke kterým v souvislosti s daní přidané hodnoty dochází. Dále budou vymezeny opatření a nástroje, jež státní správa využívá v boji proti daňovým únikům. Stěžejním prvkem v této části bude vymezení pojmu kontrolní hlášení spolu s dalšími nástroji v boji proti daňovým podvodům jakou přenesená daňová povinnost, souhrnné hlášení a jiné.

V praktické části se práce bude zabývat přínosem a efektivitou zavedení kontrolního hlášení na výběr daní z přidané hodnoty v České republice. Jakou finanční a časovou zátěž vyžaduje jeho fungování. Údaje budou čerpány z veřejně dostupných materiálů, a to zejména od samotné finanční správy a jiných odborných zdrojů. Dále budou identifikovány body, které nadbytečně zvyšují administrativní zatížení zpracování kontrolního hlášení.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

kontrolní hlášení, daň z přidané hodnoty, daňový únik, správce daně, daňový subjekt, plátce daně

Doporučené zdroje informací

- BRANDEJS, T. – DUŠEK, M. – TOMÍČEK, M. – HOLUBOVÁ, O. – DRÁBOVÁ, M. *Zákon o dani z přidané hodnoty : komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-569-7.
- ČESKO. ZÁKON O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY (2004, NOVELA 2017), – KUNEŠ, Z. *Daň z přidané hodnoty 2017 : úplné znění zákona o DPH od 1. července 2017 s pedagogickými pomůckami včetně komentářů a grafů*. Praha: VOX, 2017. ISBN 978-80-87480-56-4.
- DUŠEK, J. *DPH 2016 : zákon s přehledy*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0033-0.
- HOLUBOVÁ, O. *Osvobození od DPH : vybrané oblasti*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-515-3.
- KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.
- KUNEŠ, Z. – VONDRÁK, Z. *Abeceda DPH 2018*. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-134-5.
- VAT GST IN A Global Digital Economy: Publisher: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 10: 9041159525.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2018

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Efektivita zavedení kontrolního hlášení" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14.03.2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu své práce Ing. Lukáši Moravcovi,
Ph.D.

Efektivita zavedení kontrolního hlášení

Abstrakt

Bakalářská práce pojednává o problematice kontrolního hlášení. Hlavním cílem práce je vyhodnotit přínos kontrolního hlášení na inkaso daně z přidané hodnoty, v kontextu se zvýšenou administrativní zátěží na straně daňových subjektů a vyvolanými náklady. V první části práce jsou vymezeny základní pojmy v oblasti daně z přidané hodnoty, čerpané z odborných zdrojů a zákonných předpisů. Definovány jsou základní daňové úniky v oblasti DPH, včetně nástrojů, které slouží k jejich zamezení. Obecně také vymezuje základní princip fungování kontrolního hlášení.

Praktická část práce se věnuje přínosům kontrolního hlášení, a také potenciálním problémům, vyvolaných jeho implementací.

Klíčová slova: kontrolní hlášení, daňový únik, daň z přidané hodnoty, správce daně, plátce daně, daňový subjekt

VAT Control Statement Implementation Efficiency Evaluation

Abstract

This bachelor's thesis deals with the issue of control statements. The main aim is to evaluate the benefits of the control statement for the collection of value added tax (VAT) in connection with an increased administrative burden on taxable entities and the related costs. The first part of this thesis defines key terms in the area of VAT as specified by expert resources and legal regulations. Basic forms of tax evasion in the area of VAT are also defined, as well as tools intended for their prevention. This thesis also generally defines the basic principle of the functioning of the control statement.

The practical part of this thesis focuses on the benefits of the control statement and on potential problems caused by its implementation.

Keywords: Control statement, tax evasion, value added tax, tax controller, taxpayer, taxable entity

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
Cíl práce	13
Metodika	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Základní funkce daní.....	15
3.1.1 Funkce daní.....	15
3.2 Daň z přidané hodnoty	16
3.2.1 Historie daně z přidané hodnoty	16
3.2.2 Předmět daně.....	17
3.2.3 Plátce daně	17
3.2.4 Daňový subjekt	17
3.2.5 Ekonomická činnost.....	17
3.2.6 Místo plnění a přijatá úplata	18
3.2.7 Princip fungování DPH.....	18
3.3 Daňové úniky v oblasti DPH.....	18
3.3.1 Karuselové podvody	19
3.3.2 Podhodnocení velikosti prodejů.....	20
3.3.3 Fiktivní přijatá plnění.....	20
3.4 Nástroje v boji proti daňovým únikům	20
3.4.1 Kontrolní hlášení.....	20
3.4.2 Přenesení daňové povinnosti	21
3.5 Kontrolní hlášení.....	21
3.5.1 Princip fungování kontrolního hlášení.....	21
3.5.2 Povinnost podání kontrolního hlášení.....	22
3.5.3 Forma podání kontrolního hlášení	22
4 Vlastní práce	23
4.1 Možné faktory, ovlivňující inkaso DPH	23
4.1.1 Vývoj hrubého domácího produktu (HDP)	24
4.1.2 Nerozhodnuté soudní žaloby proti orgánu Finanční správy	25
4.1.3 Úhrada daňového nedoplatku z minulého období	26
4.2 Výpočet vlivu kontrolního hlášení na inkaso DPH.....	28
4.3 Efektivita správce daně při správě daní v oblasti DPH.....	31
4.3.1 Daňové kontroly	31
4.3.2 Postup k odstranění pochybností	32
4.3.3 Zajišťovací příkazy a zástavní právo	32

4.3.4	Zástavní právo.....	34
4.3.5	Sankce a pokuty uložené orgány Finanční správy	34
4.4	Přímé náklady na zavedení kontrolního hlášení.....	35
4.5	Administrativní náročnost v oblasti kontrolního hlášení	36
4.5.1	Problematika vykazování evidenčních čísel daňových dokladů.....	37
4.5.2	Výzvy k odstranění pochybností u kontrolního hlášení.....	38
4.5.3	Administrativní zátěž podnikatelů České republiky v oblasti daní.....	40
4.6	Nepřímé náklady na zavedení kontrolního hlášení	41
5	Výsledky a diskuse	42
5.1	Dopad kontrolního hlášení na inkaso DPH a vyvolaná administrativní zátěž .	42
5.1.1	Kontrolní hlášení jako efektivní prostředek k identifikaci daňových úniků	42
5.1.2	Administrativní náročnost zpracování kontrolního hlášení	43
5.2	Přímé a nepřímé náklady kontrolního hlášení.....	43
5.3	Diskuze.....	44
5.4	Návrhy a doporučení	45
6	Závěr.....	46
7	Seznam použitých zdrojů.....	47

Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura daňových příjmů státního rozpočtu	16
Obrázek 2: Schéma karuselového podvodu	20
Obrázek 3: Sankce uložené Finanční správou v 2017	34
Obrázek 4: Evidenční číslo daňového dokladu.....	37

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj inkasa DPH v ČR v letech 2011-2017 v mil. Kč.....	23
Tabulka 2: Vývoj HDP a DPH v letech 2015-2017 v mil. Kč.....	24
Tabulka 3: Závislost DPH na růstu HDP	24
Tabulka 4: Počet podaných žalob k soudu proti rozhodnutí orgánů FS v tis. Kč.....	25
Tabulka 5: Daňové nedoplatky v letech 2013-2017	26
Tabulka 6: Náklady z vyřazených pohledávek v letech 2013-2014 v mil. Kč	27
Tabulka 7: Celková částka vymožených nedoplatků v mil. Kč.....	27
Tabulka 8: Očištění DPH o kapitálové výdaje v mil. Kč.....	29
Tabulka 9: Očištění DPH o výdaje na konečnou spotřebu v mil. Kč	30
Tabulka 10: Vliv kontrolního hlášení na inkaso DPH v mil. Kč	30
Tabulka 11: Statistika efektivity daňových kontrol v letech 2011-2017 v Kč.....	31
Tabulka 12: Statistika POP v letech 2011-2017	32
Tabulka 13: Statistika zajišťovacích příkazů v letech 2011-2017 v mil. Kč	33
Tabulka 14: Zástavní právo v letech 2011-2017 v mil. Kč.....	34
Tabulka 15: Vybrané druhy výdajů MF ČR v letech 2014-2017 v mil. Kč	35
Tabulka 16: Hrubé náklady na zaměstnance Finanční správy v letech 2014-2017	35
Tabulka 17: Průměrná náročnost zpracování KH za období 1-3/2016.....	36

Tabulka 18: Průměrný počet výzev k odstranění pochybností za 12 měsíců	38
Tabulka 19: Přehled výzev k odstranění pochybností v letech 2016-2018	39
Tabulka 20: Počet hodin potřebných pro správu daní za rok	40

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

GFŘ – Generální finanční ředitelství

MF ČR – Ministerstvo financí České republiky

DPH – Daň z přidané hodnoty

VAT – Value Added Tax

FS – Finanční správa

HDP – Hrubý domácí produkt

POP – Postup k odstranění pochybností

1 Úvod

Kontrolní hlášení slouží od roku 2016 v České republice jako nástroj v boji proti daňovým únikům na dani z přidané hodnoty (dále jen DPH). Pro Českou republiku je DPH velmi důležitou daní, její podíl tvoří více než 40 % z celkového inkasa všech daní. To je také důvodem, proč se stát snaží učinit v této oblasti maximální množství opatření, aby zabránil daňovým podvodům. Eliminace daňových úniků má obecně vliv na vyšší výběr daní.¹

Problém daňových úniků je v České republice, tak v ostatních evropských státech, aktuálním tématem. Daňová mezera v oblasti DPH se na základě odhadů pohybuje pouze v České republice v částce vyšší než 100 mld. Kč za rok.²

Stát připravoval kontrolní hlášení po dobu několika let. Nejdříve bylo nezbytné obeznámit plátce DPH, odkdy vzejde zákonná povinnost podávat kontrolní hlášení a na jakém principu bude fungovat. Implementace takového nástroje, jakým je kontrolní hlášení, vyvolává hlavní otázku. Jaký má dopad pro výběr daně a činnost správce daně, v opozici s náklady na jeho zavedení a zvýšené administrativní náročnosti na straně daňových subjektů.

---

¹ 2017 | Výroční zprávy a informace o činnosti | Finanční správa ČR | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017>

² Nové instituty v boji proti daňovým únikům lepší výběr DPH nepřinesly, ročně stále uniká víc než 100 miliard korun | NKÚ. Úvodní strana | NKÚ | NKÚ [online]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/nove-instituty-v-boji-proti-danovym-unikum-lepsi-vyber-dph-neprinesly--rocne-stale-unika-vic-nez-100-miliard-korun-id5385/>

2 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit efektivitu zavedení kontrolního hlášení, jako nástroje pro boj s daňovými úniky. Dopad kontrolního hlášení pro výběr daně a činnost správce daně, v opozici s náklady na jeho zavedení a zvýšené administrativní náročnosti na straně daňových subjektů.

Metodika

K dosažení vymezeného cíle je v první řadě nezbytné vymezit základní okruh problematiky v oblasti daně z přidané hodnoty, daňových úniků včetně kontrolního hlášení. Dále je nutné definovat základní formy daňových úniků včetně uvedení potencionální daňové mezery (VAT GAP) na dani DPH. Informace budou čerpány výhradně ze zdrojů právní úpravy, odborné literatury a internetových zdrojů.

Praktická část bakalářské práce se v první části zaměřuje na přínos kontrolního hlášení na inkaso DPH. V první řadě jsou zde identifikovány a následně analyzovány takové faktory, které inkaso DPH přímo ovlivňují, případně mohou ovlivňovat. Po analýze faktorů následuje vlastní výpočet vlivu kontrolního hlášení na výběr DPH, a to formou výpočtu metodiky zveřejněné Ministerstvem financí České republiky. Následující část bakalářské práce se věnuje praktickému dopadu kontrolního hlášení na identifikaci daňových úniků a efektivitě jeho využití v rukou Finanční správy. Z pohledu přímých nákladů na implementaci kontrolního hlášení finanční správy je v poslední fázi analyzován zejména okruh finančních nákladů v oblasti informačních technologií a nákladů na zaměstnance. Potřebné informační zdroje byly čerpány výhradně z veřejně dostupných zdrojů Finanční správy a rozpočtových výkazů.

K výslednému vyjádření kontrastu důsledků, které souvisejí se zavedením kontrolního hlášení, poslouží pohled daňových subjektů na problematiku zvýšené administrativní zátěže a vyvolaných nákladů na jeho implementaci. Administrativní náročnost potřebná na zpracování kontrolního hlášení je identifikována na základě veřejného průzkumu, kterou doprovází vymezení dalších problematických bodů, které časovou zátěž kontrolního hlášení zvyšují.

3 Teoretická východiska

3.1 Základní funkce daní

Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Neúčelovost daně se rozumí skutečnost, že individuální daň v určité výši nemá financovat konkrétní vládní projekt, nýbrž se stane součástí celkových příjmů veřejného rozpočtu, z něhož se budou financovat různé veřejné potřeby. Neekvivalentnost pro poplatníka znamená, že nemá nárok na protihodnotu ve výši odpovídající jeho platbě.

3.1.1 Funkce daní

Fiskální funkce zajišťuje stav, ve kterém je nutné vybrat dostatek finančních prostředků z výběrů daní do státního rozpočtu tak, aby bylo možné zajistit plynulé a stabilní fungování státu.

Alokační funkci lze definovat jako schopnost a snahu státu rozdělit ekonomické zdroje do míst, kde jsou potřeba. Uplatňuje se primárně v situacích, kde trh projevuje neefektivnost v alokaci zdrojů. Z daňového hlediska se jedná o formy daňových úlev.

Dle Kubátové je redistribuční funkce důležitá, neboť lidé nepovažují rozdělení důchodů a bohatství, vzniklých fungováním trhu, za spravedlivé. Veřejné finance (daně) mají za úkol přesunout část důchodů a bohatství směrem od bohatších jedinců k chudším.³

Stabilizační funkce slouží ke zmírnění cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Z uvedených faktorů vyplývá, že stát inkaso daní využívá na zabezpečení a zajištění stabilního chodu státu. Stát z těchto prostředků financuje velké množství veřejných statků pro své občany, kde řada z nich je dnes již považována za zcela samozřejmé. Snaží se zajistit důstojný život i pro ty, jež se o sebe nedokáží sami postarat. Svoboda definuje „černého pasažera“ jako člověka, který využívá veřejné statky, ale nepodílí se na jejich úhradě.⁴

---

³ KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 6., aktualizované vydání

⁴ SVOBODA, František. Ekonomika veřejného sektoru.

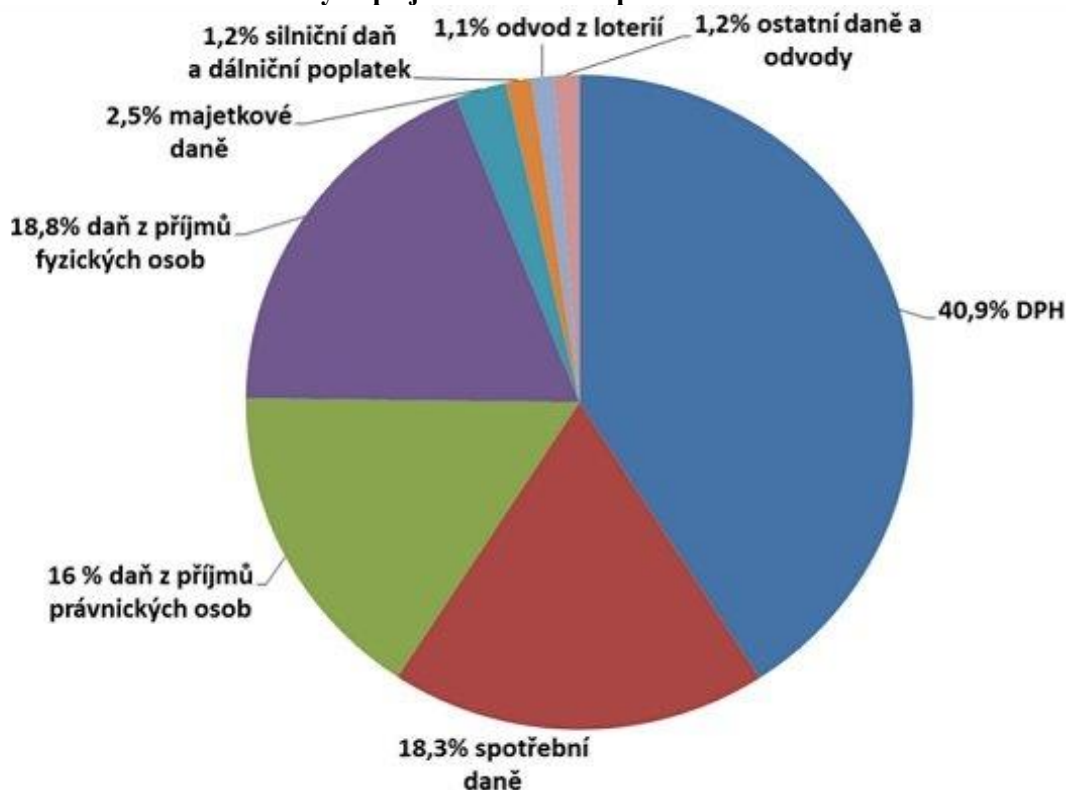
3.2 Daň z přidané hodnoty

3.2.1 Historie daně z přidané hodnoty

V České republice byla daň z přidané hodnoty zavedena dne 1.1.1993. Nahradila dříve užívanou daň z obrátu. DPH pak patří mezi daně nepřímé. Kubátová uvádí, že u nepřímých daních se předpokládá, že subjekt, který daň odvádí jí neplatí přímo ze svého důchodu, ale daň funguje jako přechodná položka, které přechází na jiný subjekt.⁵

Ze zdrojů Finanční správy vyplývá, že podíl daně z přidané hodnoty odpovídá téměř 40 % podílů na celkovém inkasu daní. Z hlediska inkasa daní státu lze tedy DPH považovat za majoritní daň, která naplňuje státní pokladnu.

Obrázek 1: Struktura daňových příjmů státního rozpočtu

Zdroj: Údaje z výběru daní | Analýzy a statistiky | Daně | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 6., aktualizované vydání.

3.2.2 Předmět daně

Předmětem daně z přidané hodnoty jsou zdanitelná plnění prováděná za úplatu. Jedná se zejména o:

- Dodání zboží za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení zboží z jiného členského státu za úplatu uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,
- pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani, • dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Zdanitelné plnění je plnění, které je předmětem daně a není od daně osvobozené.⁶

3.2.3 Plátce daně

Plátcem daně se stává osoba se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1.000 000 Kč. Plátcem se stává od prvního dne druhého měsíce, následující po měsíci, ve kterém překročil stanovený obrat.⁷

3.2.4 Daňový subjekt

Daňovým subjektem je osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně.⁸

3.2.5 Ekonomická činnost

Ekonomická činnost je soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob, poskytující služby, včetně důlní činnosti a zemědělské výroby, soustavné činnosti vykonávané podle zvláštních právních předpisů.

---

⁶ Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

⁷ Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

⁸ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Kuneš k vymezení ekonomické činnosti říká: „Mezi dvěma obchodními partnery musí být přítomen smluvní prvek, musí existovat vůle dodat zboží, či poskytnout službu na straně jedné a zboží či služby převzít na straně druhé.“⁹

3.2.6 Místo plnění a přijatá úplata

- Tuzemsko vymezuje zákon jako územní působnost České republiky.
- Úplatu je nutno chápat jako částku v peněžních prostředcích, tak i v podobě nepeněžitého plnění, které je přijato v souvislosti s předmětem daně.¹⁰

3.2.7 Princip fungování DPH

Princip inkasa konečné daně do státního rozpočtu spočívá v produkci služby nebo zboží na straně výrobců a prodejců, kteří na trhu nabízejí své statky. Daňová zátěž a úhrada pak dopadá na konečného spotřebitele takových statků. Za konečného spotřebitele lze pak výhradně označit občany státu, kteří tyto statky spotřebují a nemají nárok na vrácení daně.

11

3.3 Daňové úniky v oblasti DPH

V boji proti daňovým únikům implementuje stát mnohá opatření a mechanismy, která mají přispět k lepšímu výběru daní a zabránit tak v maximální možné míře daňovým únikům. Daňový únik vymezuje daňový expert jako jednání, v jehož důsledku byla plátcí neoprávněně vyměřena daňová povinnost, která je nižší než daňová povinnost, která měla být vyměřena a zaplacená, nebo k vyměření a následnému zaplacení vůbec nedošlo. Z velká části se jedná o zvláštní případy podvodného jednání, jímž pachatel ilegálně ovlivňuje vlastní daňovou povinnost.¹²

Míra závažnosti daňové úniku se pak odvíjí od celkové škody na dani. Pokud je škoda vyšší než 500 000,- Kč, jedná se podle zákona o trestní čin, kde pak hrozí odnětí svobody v rámci několika let. Odhad z roku 2016 Martina Janečka z generálního ředitelství

---

⁹ Kuneš, Zdeněk. Daň z přidané hodnoty 2017.

¹⁰ Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

¹¹ KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 6., aktualizované vydání.

¹² [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=26023&well=danarionline>

je takový, že daňové úniky v oblasti daně z přidané hodnoty se ročně pohybují na úrovni kolem 80 mld. Kč.¹³

Dvě třetiny pak připisuje¹⁴ řetězovým podvodům a fiktivním hlášením, zbývající třetina odpovídá krácení tržeb.

Tématem daňové mezery (VAT GAP) na DPH se ve své práci zabýval také Kaňka. Pro rok 2014 uvádí, že potenciaální roční daňová mezera na DPH může dosahovat výše až 114 mld. Kč.¹⁵

3.3.1 Karuselové podvody

Jsou označovány také jako kolotočové transakce. Karuselový podvod lze chápat jako situaci, kde dochází k distribuci zboží nebo služeb, jež jsou uskutečněny prostřednictvím distribučních řetězců, překračující území především jednotlivých členských států Evropské unie, kde v určitém okamžiku dochází ke zkrácení daňové povinnosti.

Krácení daně spočívá na principu nepřiznání a neodvedení daně, kde velice často figurují takzvané “bílé koně“, jež v celém podvodu figurují jako nastrčené osoby, jejichž hlavním účelem je zakrýt skutečného pachatele, který z podvodu nabývá na osobních prospěchu.

Finanční správa uvádí, že pokud je daňový únik spáchán pouze několika daňovými subjekty, je karuselový podvod poměrně snadno odhalitelný. Problém však nastává za předpokladu, kdy organizované skupiny zapojí velké množství bílých koní, tak aby struktura podvodu zůstala skryta a zároveň velmi špatně dohledatelná.

Karuselového podvodu se mohou účastnit až stovky účastníků, kteří v průběhu celého podvodu zanikají a objevují se zároveň zcela noví. Za takových podmínek může doba rozklíčování celého podvodu trvat i několik let.¹⁶

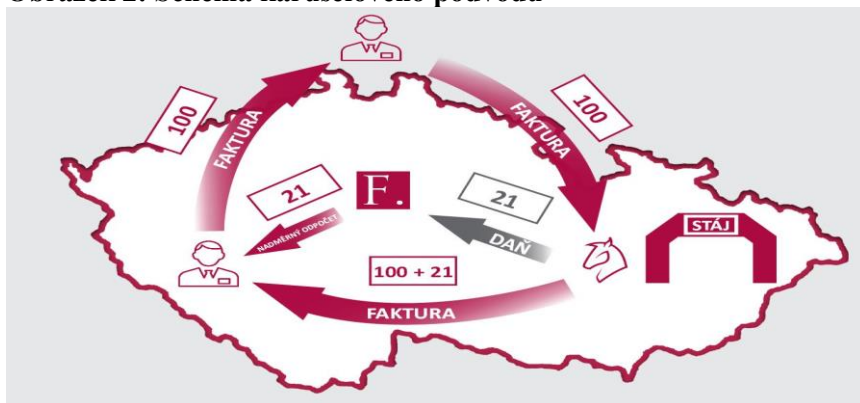
¹³ [online]. Janeček, Dostupné z: http://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/v-terminu-podalo-kontrolni-hlaseni-zhruba-84-procent-platcu-dph.A160229_112332_ekonomika_rts

¹⁴ [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=26023&well=danarionline>

¹⁵ Kaňka, Stanislav. Stanovení mezery DPH České republiky 2016.

¹⁶ Karusel (karuselový podvod) | Kontrolní hlášení DPH | Daň z přidané hodnoty | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/karusel>

Obrázek 2: Schéma karuselového podvodu

Zdroj: Karusel (karuselový podvod) | Kontrolní hlášení DPH | Daň z přidané hodnoty | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/karusel>

3.3.2 Podhodnocení velikosti prodejů

Dodavatel zboží nebo poskytovatel služby uskuteční zdanitelné plnění pro odběratele, aniž by vystavil daňový doklad, případně takové plnění priznal ve své evidenci a následně odvedl odpovídající částku daně.¹⁷

3.3.3 Fiktivní přijatá plnění

Forma daňového úniku, kterého využívají především daňové subjekty, které mají vysokou daňovou povinnost. S pomocí fiktivních faktur si uměle zvyšují odpočet daně na vstupu a snižují vlastní daňovou povinnost.¹⁸

3.4 Nástroje v boji proti daňovým únikům

3.4.1 Kontrolní hlášení

Jako odpověď na minimalizaci daňových úniků na DPH bylo v souvislosti s příjmem zákona 01.01.2016 č. 360/2014 Sb., měnícího zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty zavedeno opatření kontrolního hlášení.

¹⁷ Ministerstvo financí ČR [online]. Copyright © [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2013-10_Danove-nedoplatky-a-danove-uniky.pdf

¹⁸ Snižovat si daně fiktivními fakturami je špatný nápad. Může vést do vězení [online]. Byznys.ihed.cz, 18. prosince 2014 [cit. 15. června 2017]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/podnikani/finance-dane/c1-63272790-snizovat-si-dane-fiktivnimi-fakturami-je-spatny-napad-muze-vest-do-vezeni>

Jak uvádí Mikulecká, tak kontrolní hlášení je zaváděno jako efektivní prostředek k odhalení daňových úniků a podvodů. Finanční správa dodává, že cíl a smysl kontrolního hlášení je umožnit získat potřebné informace o realizovaných transakcích mezi plátcí. S pomocí dalších údajů identifikovat riziková sdružení osob a řetězců, kteří neoprávněně odčerpávají finanční prostředky z veřejného rozpočtu.¹⁹

Od zavedení kontrolního hlášení se očekává, že počet potencionálních úniků se znatelně sníží. Další výhodu pak vidí Finanční správa v časové úspoře, která pomůže daňové úniky efektivněji rozkrýt a identifikovat.²⁰

3.4.2 Přenesení daňové povinnosti

Přenesení daňové povinnosti se aplikuje mezi dvěma plátcí DPH při uskutečnění plnění s místem plnění v tuzemsku. Povinnost priznat a zaplatit daň má plátc, pro kterého bylo uvedené zdanitelné plnění uskutečněno. Principem přenesené daňové povinnosti je, že v případě poskytnutí zboží nebo služeb nepřizná DPH prodejce, ale odběratel, který odvede daň místo prodávajícího. Za správnost vypočtené daně pak odpovídá plátc, pro kterého je plnění uskutečněno.²¹

3.5 Kontrolní hlášení

3.5.1 Princip fungování kontrolního hlášení

Princip kontrolního hlášení spočívá zejména v párování transakcí nad 10 000,- Kč. Správce daně tyto transakce navzájem porovná a spojuje formou párování jednotlivých kontrolních hlášení.²² Jak uvádí pokyny k vyplnění kontrolního hlášení ze dne 4.12.2015 v souvislosti s režimem přenesení daňové povinnosti, tak formulář kontrolního hlášení zcela nahrazuje tuto formu hlášení, která je zabudovaná v kontrolním hlášením.²³

---

¹⁹ Mikulecká, Mária. Kontrolní hlášení praktická příloha k vyplnění formuláře.

²⁰ | Kontrolní hlášení DPH | Daň z přidané hodnoty | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/zakladni-informace>

²¹ Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

²² Mikulecká, Mária. Kontrolní hlášení praktická příloha k vyplnění formuláře.

²³ Finanční správa [online]. Copyright © [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-placeni-dani/Pokyny_KH_k_16_6.pdf

3.5.2 Povinnost podání kontrolního hlášení

Subjekty povinné podávat kontrolní hlášení upravuje Zákon § 101c o DPH. Podání se týká všech plátců daně z přidané hodnoty, jež aktivně uskutečňují zdanitelné plnění s místem v tuzemsku. Zákona pak definuje konkrétní případy, z nichž tato povinnost přímo vyplývá:

- Plátce uskutečnil zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku nebo přijal úplatu přede dnem uskutečnění plnění,
- Přijal zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku nebo poskytl úplatu před dnem uskutečnění plnění.
- Odstavec c) pak specifikuje zvláštní režim pro investiční zlato ²⁴

Zákonnou povinnost podávat hlášení obecně nemají:

- Neplátci daně z přidané hodnoty
- Identifikované osoby
- Plátce, který v daňovém období nepřijal, ani neuskutečnil žádné zdanitelné plnění v režimu přenesené daňové povinnosti dle § 92, případně v běžném režimu.
- Plátce, který uskutečňuje pouze plnění osvobozené bez nároku na odpočet daně.

Jak uvádí Mikulecká plátce i přesto, že plátci nevznikla povinnost kontrolní hlášení podat, může i přes tuto skutečnost podat nulové.²⁵

3.5.3 Forma podání kontrolního hlášení

Formu podání upravuje zákon § 101 a, ze kterého vyplývá, že plátce je povinen podat kontrolní hlášení pouze elektronicky. Elektronickou formu lze jednoznačně označit jako klíčový bod, na kterém je postaveno fungování kontrolního hlášení. Veškeré informace o transakcích jsou získávány v elektronické podobě a jejich párování probíhá automaticky v systému Finanční správy. Kontrolní hlášení se odesílá datovou zprávou na příslušnou adresu správce daně.

---

²⁴ Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

²⁵ Mikulecká, Mária. Kontrolní hlášení praktická příloha k vyplnění formuláře.

4 Vlastní práce

4.1 Možné faktory, ovlivňující inkaso DPH

V následující části práce bude nejprve znázorněn vývoj DPH v období 2011 až 2017. Následně budou analyzovány možné faktory, které inkaso DPH přímo nebo nepřímo ovlivňují.

Tabulka 1: Vývoj inkasa DPH v ČR v letech 2011-2017 v mil. Kč

Období	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Předepsána daň	541 462	553 605	595 833	604 287	649 445	612 911	679 566
Daňové inkaso	532 438	544 411	571 726	618 273	642 388	648 570	692 244
Výtěžnost %	98,3 %	98,3 %	96,0 %	102,3 %	98,9 %	105,8 %	101,9 %
Výtěžnost	-9 024	-9 194	-21 107	13 986	-7 057	35 659	12 678
Nadměrný odpočet	-257 250	-266 359	-263 426	-295 611	-310 784	-299 110	-310 810
Inkaso DPH v %	100 %	101 %	110,8 %	104,6 %	102,7 %	105,4 %	109,2 %
Meziroční rozdíl	5 843	2 864	30 248	14 362	8 942	17 856	31 974
Inkaso DPH	275 188	278 052	308 300	322 662	331 604	349 460	381 434

Zdroj: 2017 | Výroční zprávy a informace o činnosti | Finanční správa ČR | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017> ; Vlastní zpracování

Finanční správa ve své výroční zprávě z roku 2013 poukázala na vyšší meziroční růst inkasa DPH v uvedeném roce. Ve zprávě uvedla, že vyšší výběr daně byl pozitivně ovlivněn inkasem daně DPH, z důvodu nově zavedeného režimu přenesení daňové povinnosti. A to zejména v oblasti stavebních a montážních prací, kde tento institut zamezuje daňovým únikům z titulu neuhrazení daňové povinnosti poskytovatelem zdanitelného plnění. Ve zprávě o plnění státního rozpočtu České republiky za první pololetí 2014 je uvedeno, že dalším faktorem bylo nevyplacení nadměrných odpočtů neusazeným plátcům daně za zdaňovací období listopad a prosinec roku 2013. Nadměrné odpočty nebyly vyplaceny z důvodu zahájení postupu k odstranění pochybností správce daně. Celková výše nadměrných odpočtů dosáhla částky 11,6 mld. Kč. Správce daně vyplatil během prvního pololetí roku 2014 z nadměrných odpočtů cca 4,5 mld. Kč.²⁶ Výrazný růst inkasa DPH nastal následně v období 2016 až 2017.

²⁶ FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2014>

4.1.1 Vývoj hrubého domácího produktu (HDP)

Finanční správa uvádí, že za výrazným vlivem na inkaso DPH v roce 2016 a 2017 stojí zejména zvýšená dynamika růstu české ekonomiky a zavedení kontrolního hlášení.

²⁷Ekonomický růst představuje zvýšení potencionálního HDP²⁸. Pro přehlednost autor práce znázorňuje vývoj HDP a přehled inkasa DPH za poslední 3 roky v tabulce číslo 2.

Tabulka 2: Vývoj HDP a DPH v letech 2015-2017 v mil. Kč

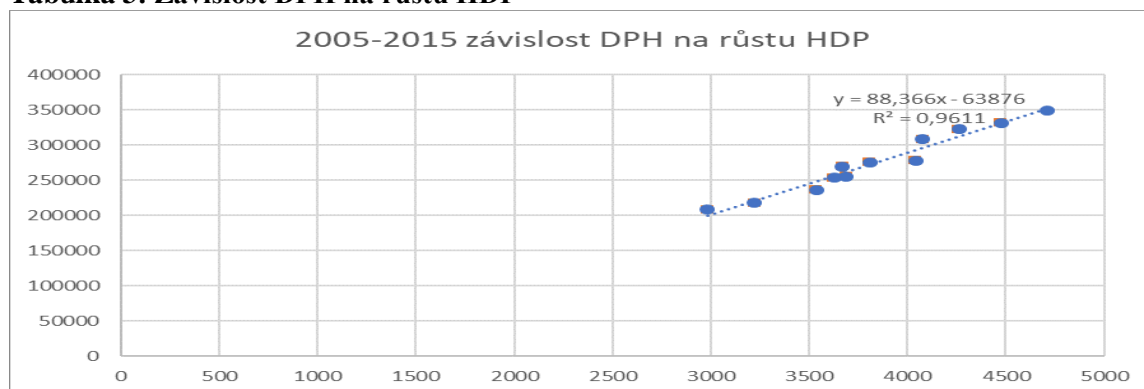
Období	Vývoj HDP	Meziroční změna	Procentuální změna
2015	4 477 000	215 900	105,07 %
2016	4 712 900	235 900	105,27 %
2017	5 049 900	337 000	107,15 %
Období	Inkaso DPH	Meziroční změna	Procentuální změna
2015	331 836	8 957	102,77 %
2016	349 722	17 886	105,39 %
2017	381 684	31 962	109,14 %

Zdroj: KURZY [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/> ; Vlastní zpracování

Z uvedených hodnot vývoje HDP a inkasa DPH je možné racionálně odvodit, že meziroční růst HDP může mít vliv na inkaso DPH.

Určitou formu závislosti vývoje jedné veličiny (x DPH) na základě vývoje druhé (HDP y) vykazují také statistická metoda regresní analýzy.

Tabulka 3: Závislost DPH na růstu HDP

Zdroj: Vlastní zpracování

²⁷ 2017 | Výroční zprávy a informace o činnosti | Finanční správa ČR | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017>

²⁸ [online]. Dostupné z: <http://www.slu.cz/math/cz/lide/neugebauer-richard/teaching/docs/makroekonomie-obsah-priklady-otazky-18.09.-2012/>

4.1.2 Nerozhodnuté soudní žaloby proti orgánu Finanční správy

Regresní analýza nebo jiné formy statistických metod však nezohledňují řadu faktorů, které mohou výsledné inkaso DPH v individuálním roce ovlivnit. Jedním z nich může být výsledek neuzavřených soudních sporů mezi správcem daně a daňovými subjekty.

Tabulka 4: Počet podaných žalob k soudu proti rozhodnutí orgánů FS v tis. Kč

Období	Žaloby zamítnuto	Částka	Žaloby vyhověno	Částka	Žaloby zastaveno	Částka	Žaloby nerozhodnuto	Částka
2011	167	3 597 156	61	57 519	x	x	x	x
2012	145	221 181	48	115 782	x	x	x	x
2013	158	2 301 345	44	49 930	45	834 457	449	4 375 492
2014	135	2 779 701	48	165 361	21	24 236	465	2 819 382
2015	122	527 352	43	67 585	30	11 778	539	8 149 445
2016	153	1 504 70	65	1 631 40	18	203	644	8 850 600
2017	172	688 000	60	791 000	38	218	697	14 992 000

Zdroj: Finanční správa [online]. Copyright © [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-vysledky-cinnosti/Informace_o_cinnosti_FS_CR_za_rok_2017.pdf; Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že od roku 2015 do 2017 stoupal počet nerozhodnutých soudních sporů a zejména narůstala celková finanční částka, která je předmětem nerozhodnutých soudních řízení. Nejvyšší meziroční růst je viditelný v období 2016 až 2017, kde částka meziročního růstu činí 6 141 400. Od roku 2016 se zároveň zvyšuje počet případů, ve kterých bylo kladně rozhodnuto ve prospěch daňových subjektů.

Autor práce se domnívá, že velká část nerozhodnutých soudních sporů spočívá především v podobě zadržovaných a neuznaných nadměrných odpočtů DPH správcem daně vůči daňovým subjektům. Částečně to také potvrzuje údajně samotná Finanční správa. „Objem zadržovaných nadměrných odpočtů k DPH se ke konci února zvýšil na 5,1 miliardy korun, což je nejvyšší částka od konce května 2016. Vyplývá to z údajů, které poskytla Finanční správa.”²⁹

²⁹ Finanční správa má zadržovat jen spornou část nadměrného odpočtu DPH, rozhodl Ústavní soud | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 07.03.2019]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/financni-sprava-nadmerny-odpocet-dph-ustavni-soud_1902281659_dbr

4.1.3 Úhrada daňového nedoplatku z minulého období

Průběžná meziroční kumulace nedoplatků na DPH může mít vliv na hodnotu konečného inkasa DPH. Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená a skutečně zaplacenou částkou daně. Daň, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně, včetně příslušenství daně (tzn. penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

Správce daně dlouhodobě bojuje s vysokým saldem nedoplatků, kde majoritní podíl tvoří nedoplatky na dani DPH.³⁰

Tabulka 5: Daňové nedoplatky v letech 2013-2017

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

Druh příjmu	2013	2014	2015	2016	2017
Daň z přidané hodnoty	96 527	73 951	75 566	37 318	33 202
Daně spotřební	904	565	468	19	11
Daň z příjmů PO	21 155	14 354	13 344	7 759	8 127
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	438	336	319	192	272
Daň silniční	1 692	1 488	1 324	739	530
Daň dědická	9	10	8	6	5
Daň darovací	136	116	60	34	22
Daň z převodu nemovitostí	2 844	2 204	1 818	1 101	722
Daň z nabytí nemovitých věcí	-	148	253	310	386
Daň z příjmů FO – z přiznání	12 298	9 745	8 234	4 548	3 506
Daň z příjmů FO - záv. činnost	3 679	2 795	2 429	1 312	1 026
Daň z nemovitých věcí	1 030	913	857	616	510
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	32	28	26	32	3
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	229	87	93	93	19
Daň z hazardu					1
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	7 064	3 859	3 058	1 780	1 981
CELKEM NOVÉ DANĚ	148 037	110 599	107 858	55 860	50 323
CELKEM STARÉ DANĚ	903	6	0	0	0
CELKEM	148 941	110 604	107 858	55 860	50 323
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	14 203	-38 336	-2 747	-51 998	-5 537
CELKEM POJISTNÉ	2	8	14	8	1

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování

³⁰ 2017 | Výroční zprávy a informace o činnosti | Finanční správa ČR | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017>

V případě nedobytnosti nedoplatků se Finanční správa uchyluje k jejich odepisování. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou Finanční správou nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání.³¹

Tabulka 6: Náklady z vyřazených pohledávek v letech 2013-2014 v mil. Kč

A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	Nákladový účet 557
Období	2017	52 901
	2016	113 382
	2015	46 844
	2014	77 982
	2013	63 625

Zdroj: Ministerstvo financí | Monitor. [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/kapitola/312> ; Vlastní zpracování

Problematika vymáhání daňových nedoplatků v sobě skrývá pravděpodobně vysoký potenciál ve smyslu nevybraných daní. Je evidentní, že objem nedoplatků je v poměru celkového inkasa markantní. V případě, že by se Finanční správě podařilo zajistit vyšší efektivitu v problematice daňových nedoplatků, mělo by to patrně výrazný dopad na inkaso DPH.

Tabulka 7: Celková částka vymožených nedoplatků v mil. Kč

Období	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vymožené nedoplatky DPH	3 190	1 538	1 200	1 866	2 350	2 449	2 932

Zdroj: FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocnni-zpravy-a-souvisejici-dokumenty/2017> ; Vlastní zpracování

Jak ale vyplývá z tabulky, tak od roku 2012 se každoročně částka vymožených nedoplatků v oblasti DPH stále zvyšuje.

³¹ FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-vysledky-cinnosti/Informace_o_cinnosti_FS_CR_za_rok_2017.pdf

4.2 Výpočet vlivu kontrolního hlášení na inkaso DPH

Jaký vliv mělo zavedení kontrolního hlášení na inkaso DPH v letech 2016,2017 bude vypočítáno pomocí metodiky, kterou zveřejnilo MF ČR.³² Je nezbytné podotknout, že Ministerstvo financí ČR ve své metodice vycházelo pouze z makroekonomické predikce, která byla uskutečněna v listopadu 2016, tudíž nelze ověřit míru správnosti této predikce, kterou MF ČR nepotvrdilo. MF ČR ve své metodice uvádí faktory, které negativně a pozitivně ovlivňují inkaso DPH. MF ČR odhaduje, že po očištění všech vlivů, bude mít kontrolní hlášení pro rok 2016 celkový dopad na lepší inkaso DPH o 10,2 mld. Kč.

Pozitivní faktory

- Růst meziroční spotřeby vlády a domácností
- Zavedení kontrolního hlášení

Negativní faktory

- Meziroční pokles kapitálových výdajů státu
- Zavedení třetí sazby DPH.

Efektivní sazba DPH a zavedení třetí sazby

Hodnota efektivní sazby DPH pro rok 2017 bude z důvodu absence jejího zveřejnění pro tento rok převzata z roku 2016. MF ČR uvádí, že hodnota efektivní sazby DPH pro rok 2016 činí 18,55 %.

Zavedení třetí sazby DPH mělo dle MF ČR za následek negativní dopad na inkaso DPH ve výši -0,6 mld. Kč.

Kapitálové výdaje státu

Jako způsob očištění DPH o kapitálové výdaje uvádí metodika Ministerstva financí ČR dvě možné varianty výpočtu. První varianta počítá s pravděpodobností, že 1-25 % kapitálových výdajů je efektivních z hlediska DPH. Druhá alternativa počítá s variantou, že 2 až 50 % kapitálových výdajů je efektivních z hlediska DPH.

Z údajů o výdajích státního rozpočtu za období leden až listopad 2016 vyplývá, že meziročně poklesly kapitálové výdaje státu o 52 mld. Kč. Z konzervativních důvodů

---

³² Ministerstvo financí ČR [online]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Informace-zadost-106_Pr-001_2017-05-24_Info-106-99-MF-14863-2017-10-1229IK.pdf

Ministerstvo financí uvádí, že 25–50 % těchto výdajů je efektivních z hlediska DPH. Odpovídající část kapitálových výdajů, podléhajících DPH byla následně vynásobena efektivní sazbou DPH pro rok 2016, která činila 18,55 %.

Při kalkulaci s 25 % efektivností vychází, že meziroční pokles kapitálových výdajů měl negativní vliv na inkaso daně o -2,4 mld. Kč. Metoda výpočtu vycházela z 25 % podílu části snížených investic 52 mld. Kč, kterým odpovídá částka 13 mld. Kč. Tato částka byla dále vynásobena efektivní sazbou DPH 0,1855 (sazba 18,55 %) DPH pro rok 2016.

Tímto způsobem Ministerstvo financí došlo k zjištění, že vlivem nižších kapitálových výdajů bylo negativně ovlivněno inkaso DPH ve výši -2,4 mld. Kč.

Autor práce bude postupovat na základě předpokladu, že 25 % kapitálových výdajů je efektivních na výběr DPH.

Vzorec pro výpočet: $KVO = KVE * ESD$

- KVO udává hodnotu očištěných kapitálových výdajů.
- KV vyjadřuje hodnotu celkových kapitálových výdajů.
- KVE udává hodnotu efektivních kapitálových výdajů z hlediska DPH.
- ESD vyjadřuje hodnotu efektivní sazby DPH pro konkrétní rok.

Tabulka 8: Očištění DPH o kapitálové výdaje v mil. Kč

Období	Kapitálové výdaje (KV)	Meziroční změna výdajů	25 % výdajů (KVE)	DPH Efektivní sazba (ESD)	Efektivní výdaje 25 % (KVO)
2017	43 181	-8 505	-2 126	0,1855	-394
2016	51 686	-72 638	-18 160	0,1855	-3 369

Zdroj: CNB [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z:

https://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.PARAMETRY_SESTAVY?p_sestuid=57023&p_strid=ABC&p_lang=CS; Vlastní zpracování

Při použití metodiky MF ČR autor došel k závěru, že hodnota negativního vlivu při 25 % efektivních výdajů činí pro rok 2016 -3,369 mld. Kč a pro rok 2017 -0,394 mld. Kč.

Očištění výdajů na celkovou konečnou spotřebu

MF ČR odhaduje, že růst celkové meziroční spotřeby za rok 2016 odpovídá pozitivnímu vlivu na inkaso daně v absolutní částce 10,7 mld. Kč. V rámci ekonomických dat lze čerpat pouze z kvartálních výsledků, tudíž nelze ověřit správnost listopadové predikce.

Vlastní výpočet bude vycházet z předpokladu, že hodnota predikce MF ČR odpovídala konečnému stavu. V rámci odhadu Ministerstva financí by pak celkový

meziroční nárůst konečné spotřeby v roce 2016 o 126 044 mld. Kč znamenal pozitivní následek na inkaso daně z přidané hodnoty ve výši 10,7 mld. Kč.

V procentuálním vyjádření pak bude i v dalším roce počítáno se stejnou růstovou tendencí, kde změna konečné spotřeby odpovídá procentuálnímu růstu 8,48 % DPH z celkové meziroční změny konečné spotřeby.

Vzorec pro výpočet: $VKS = (CVKSt - CVKSt-1) / 100 * 8,48$

- VKS udává hodnotu očištěných výdajů na konečnou spotřebu.
- CVKSt značí celkové výdaje na konečnou spotřebu v roce t.
- CVKSt-1 udává hodnotu celkových výdajů na konečnou spotřebu v roce t-1.

Tabulka 9: Očištění DPH o výdaje na konečnou spotřebu v mil. Kč

Období	Výdaje na konečnou spotřebu (CVKSt)	Meziroční rozdíl	(VKS)
2017	3 362 671	201 320	17 072
Období	Výdaje na konečnou spotřebu (CVKSt-1)	Meziroční rozdíl	(VKS)
2016	3 161 351	126 044	10 700

Zdroj: CNB [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z:

https://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.PARAMETRY_SESTAVY?p_sestuid=57023&p_strid=ABC&p_lang=CS ; Vlastní zpracování

Při zachování metodiky postupu vychází pro rok 2017 hodnota vlivu na inkaso DPH vlivem výdajů na konečnou spotřebu 17, 072 mld. Kč.

Vliv kontrolního hlášení na inkaso DPH

Autor svým výpočtem došel v roce 2016 k hodnotě 11,155 mld. Kč vlivem kontrolního hlášení. V následujícím roce činí meziroční nárůst inkasa DPH 31,962 mld. Kč, z toho při použití stejné metodiky vlivem kontrolního hlášení 15, 284 mld. Kč.

Tabulka 10: Vliv kontrolního hlášení na inkaso DPH v mil. Kč

Rok	Inkaso DPH	Změna inkasa DPH	Očištění o výdaje na konečnou spotřebu (VKS)	Očištění o Efektivní výdaje 25 % (KVO)	Zavedení třetí sazby DPH	Vliv kontrolního hlášení
2016	349 722	17 886	10 700	-3 369	- 600	11 155
2017	381 684	31 962	17 072	-394	x	15 284

Zdroj: [online]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz>; Vlastní zpracování

4.3 Efektivita správce daně při správě daní v oblasti DPH

Finanční správa uvádí, že významný vliv na efektivitu daňových kontrol mají zejména kvalitní analýzy kontrolních hlášení, kde se Finanční správě daří odhalovat i velmi sofistikované daňové úniky. Jejich prokazování je časově a obsahově velmi náročné a klade značné nároky na pracovníky kontrolních útvarů.³³

4.3.1 Daňové kontroly

Jako ukazatel efektivity daňových kontrol poslouží data získaná od správce daně v podobě počtu zahájených daňových kontrol a jejich doměrkem. Má-li správce daně konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností.

V případě, kdy správce zjistí, že existují důvody v pokračování dokazování, dojde k zahájení daňové kontroly v rozsahu těchto důvodů.³⁴

Tabulka 11: Statistika efektivity daňových kontrol v letech 2011-2017 v Kč

Období	Doměřeno z kontrol	Počet kontrol	Průměrný doměrek
2011	3 879 000 000	13 710	282 392
2012	6 830 000 000	13 466	507 203
2013	7 033 000 000	10 228	687 622
2014	8 259 000 000	11 565	714 137
2015	13 660 000 000	10 130	1 348 470
2016	12 454 000 000	8 351	1 491 318
2017	10 388 000 000	6 712	1 546 676

Zdroj: FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017>; Vlastní zpracování

Ze statistiky daňových kontrol vyplývá, že celková efektivita daňových kontrol se za poslední 3 období výrazně zvýšila. Došlo také k poklesu zahájených daňových kontrol. Průměrný doměrek na kontrolu vykazuje stále rostoucí tendenci. Správce daně uvedl, že příčina poklesu počtu provedených kontrol v roce 2017 je z důvodu zaměření se na kontrolu daňových subjektů, u kterých jsou indicie o krácení a zkreslování daňových povinností, např. na řešení řetězových podvodů.

³³ FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017>

³⁴ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

4.3.2 Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností je procesní institut daňového práva využíván správcem daně při správě daní v případech konkrétních pochybností o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených.³⁵

Tabulka 12: Statistika POP v letech 2011-2017

Období	Postup k odstranění pochybnost (POP)	POP ukončených s rozdílem
2011	14 864	6 779
2012	16 045	7 767
2013	12 213	5 484
2014	16 522	8 312
2015	17 672	10 011
2016	13 493	7 552
2017	8 898	5 304

Zdroj: FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-související-dokumenty/2017> ; Vlastní zpracování

Počet prováděných postupů k odstranění pochybností u DPH klesá. V roce 2017 došlo k poklesu počtu ukončených postupů k odstranění pochybností vůči roku 2016. Správce daně uvádí, že velká část je způsobena přechody z postupů k odstranění pochybností do daňových kontrol.

Finanční správa uvádí, že hlavní a nejčastější zjištění na DPH je především neoprávněné uplatnění nároku na odpočet z fiktivního plnění, neprokázání použití přijatých zdanitelných plnění pro ekonomickou činnost či neoprávněné osvobození od daně na výstupu (neprokázání uskutečnění dodání zboží do JČS).

4.3.3 Zajišťovací příkazy a zástavní právo

Pokud správce daně prokáže úmysl zkrácení daně, případně neoprávněné uplatnění odpočtu daně a daňový subjekt neunese důkazní břemeno, dojde k doměření daně.³⁶

Doměření daně ještě neznamená, že bude daň skutečně zaplácena. V takových případech správce daně disponuje prostředky, které slouží k zajištění daně. Jedním z prostředků jsou zajišťovací příkazy.³⁷

³⁵ FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-vysledky-cinnosti/Informace_o_cinnosti_FS_CR_za_rok_2017.pdf

³⁶ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Tabulka 13: Statistika zajišťovacích příkazů v letech 2011-2017 v mil. Kč

Období	Zajišťovací příkazy		Úhrada zajištěním
	Počet vydaných	Částka	Částka
2011	109	1 877	Neuvedeno
2012	269	2 848	
2013	567	6 188	
2014	1 032	4 172	256
2015	4 172	3 633	822
2016	1 561	3 329	1 098
2017	1 420	1 594	690

Zdroj: FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-souvisějící-dokumenty/2017> ; Vlastní zpracování

Počet zajišťovacích příkazů od roku 2014 výrazně stoupá. Zároveň také roste počet soudních sporů ve věci zajišťovacích příkazů.³⁸ Vedoucí sekce správy daní Komory daňových poradců ČR Tomáš Hajdušek uvedl, že z počtu 122 jich bylo již 89 ukončeno. Finanční správa vyhrála 54 sporů, firmy 35. Z této bilance vyplývá, že úspěšnosti firem odpovídá více než 39 %.³⁹ Jedním z řady takových případů je společnost LIJA. Správce daně zahájil dne 10.03.2015 u společnosti LIJA a.s. daňovou kontrolu. V průběhu kontroly dospěl k závěru, že společnosti bude za kontrolované období duben až říjen 2013 dodatečně doměřena daň DPH ve výši 114 540 611,- Kč. Dle správce daně byly dostatečně identifikovány řetězce obchodních korporací zapojených do obchodu s neželeznými kovy či výrobky z nich, kde došlo k neoprávněně uplatněným odpočtům DPH z přijatých plnění v rámci podvodných řetězců. K zajištění daně vydal správce zajišťovací příkazy, jelikož odvodil také nebezpečí z prodlení úhrady této doměřené daně. S konečnou platností zrušil Nejvyšší správní soud zajišťovací příkazy, které vydala Finanční správa proti frýdecko-místecké firmě LIJA v březnu 2015. Postup Finanční správy byl sice podle soudu nezákonný, firma ale mezitím zkrachovala.⁴⁰

³⁷ Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

³⁸ FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-souvisějící-dokumenty/2017>

³⁹ Hajdušek, Berňák prohrál dvě pětiny sporů k zajišťovacím příkazům | E15.cz. E15.cz - Byznys, politika, ekonomika, finance, události [online]. Copyright © 2001 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/bernak-prohral-dve-petiny-sporu-k-zajistovacim-prikazum-1351439>

⁴⁰ NSS [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2017/0321_5Afs_1700029_20180918091628_20180918104039_prevedeno.pdf

4.3.4 Zástavní právo

Dalším významným prostředkem, který správce daně používá pro zajištění daně je zástavní právo. Z tabulky je patrné, že celkový objem daňových nedoplatků zajištěných zástavním právem narostl výrazně v letech 2015 a 2016.

Tabulka 14: Zástavní právo v letech 2011-2017 v mil. Kč

Období	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet rozhodnutí	11 676	15 421	13 787	9 132	10 929	9 786	15 353
Částka	7 679	9 685	9 327	14 595	22 606	37 353	15 088

Zdroj: FS [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocnizpravy-a-souvisejici-dokumenty/2017> ; Vlastní zpracování

4.3.5 Sankce a pokuty uložené orgány Finanční správy

Od roku 2014 lze sledovat, že se zásadně zvýšil počet sankcí ve vztahu k daňovým subjektům. Je třeba podotknout, že tyto sankce vyplývají přímo ze zákona, a to následkem porušení či nedodržování zákonů. V roce 2014 Finanční správa udělila v 1 220 případech sankce v celkové výši 28,7 mil. Kč. V roce 2017 se počet celkových sankcí zvýšil na 303 204 případů ve výši 1,15 mld. Kč. V roce 2017 byla nejčastěji ukládaná pokuta dle § 250 DŘ⁴¹ za opožděné tvrzení daně, která činí 273 350 případů s celkovou sankční výší 444 mil. Kč. Od roku 2016 také dochází k udělování sankcí ve spojitosti z kontrolního hlášení dle §101hDPH⁴² za nepodání kontrolního hlášení. V této oblasti Finanční správa eviduje za rok 2017 celkově 19 632 případů v celkové sankční výši 680,2 mil. Kč.

Obrázek 3: Sankce uložené Finanční správou v 2017

Tabulka č. 36: Sankce uložené orgány finanční správy

Sankce uložena podle	Počet případů	Částka
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247 odst.1	2	15 000
Zák.č.280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	107	948 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a odst. 1 písm. a	116	712 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a odst. 1 písm. b	3	35 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a, odst. 2	9 528	19 056 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a, odst. 4	114	228 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247, §247a - zjed.fiz.o pok. dle §249	1	1 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §250	273 350	444 826 131
Zák.č.563/1991 Sb. o účetnictví - fyzickým osobám	25	415 297
Zák.č.563/1991 Sb. o účetnictví - právnickým osobám	125	3 964 082
Zák.č.254/2004 Sb. o omezení plateb v hotovosti	112	1 977 545
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1a	0	0
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1b	4 138	41 371 000
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1c	6 793	203 790 000
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1d	8 701	435 050 000
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 2	0	0
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 3	1	10 000
Zák.č.586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1a	85	1 683 330
Zák.č.586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1b	0	0
Zák.č.586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1c	0	0
Ostatní	3	16 000
CELKEM	303 204	1 154 098 385

⁴¹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

⁴² Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

4.4 Přímé náklady na zavedení kontrolního hlášení

Přímé náklady na implementaci kontrolního hlášení Finanční správa nezveřejnila. Z rozpočtové skladby GFŘ je možné identifikovat v zásadě několik položek, kde lze zaznamenat růst nákladů, a to zejména v oblasti softwaru a informačních technologií. Zejména se jedná o složku výdajů na informační technologie, kterou lze najít v rozpočtové skladbě pod položkou 5168. Pod tuto položku spadají zejména výdaje na opravu a údržbu počítačových programů a databází. Velkou část výdajů pak tvoří také technické zhodnocení softwaru v rozpočtové skladbě pod položkou 6111.⁴³

Tabulka 15: Vybrané druhy výdajů MF ČR v letech 2014-2017 v mil. Kč

Období	2014	2015	2016	2017
Výdaje na inf. technologie	212 086	355 377	272 254	461 848
Služby, školení, vzdělávání	3 727	3 010	3 378	3 857
Poradenství a právní služby	619	1 748	4 182	3 883
Výpočetní technika	10 604	108 350	302 888	41 642
Programové vybavení	454 138	267 171	335 593	566 700
Celkem	681 174	735 656	918 295	1 077 930
Meziroční rozdíl	x	54 482	182 639	159 635
Meziroční % rozdíl	x	108 %	125 %	117 %

Zdroj: Statní pokladna. [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/kapitola/312#rozpocet> ; Vlastní zpracování

V oblasti počtu zaměstnanců Finanční správy nedošlo v období 2014 až 2017 k výraznému navýšení pracovních pozic. Tabulka č.17 uvádí evidovaný počet zaměstnanců k poslednímu kalendářnímu dni a průměrnou hrubou mzdou zaměstnanců.

Tabulka 16: Hrubé náklady na zaměstnance Finanční správy v letech 2014-2017

Období	2014	2015	2016	2017
Evidovaný počet zaměstnanců k 31.12.	15 062	15 282	15 405	15 550
Mzdové náklady (hrubá mzda) v mil. Kč	4 662	4 818	5 282	5 969
Průměrná měsíční hrubá mzda v Kč	25 795	26 277	28 575	31 993

Období	2014	2015	2016	2017
Průměrná hrubá nominální měsíční mzda v Kč	26 992	27 990	29 494	31 700

Zdroj: [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/oss-sf/72080043#vykaz-zisku-a-zraty> ; Vlastní zpracování

⁴³ Vyhláška č.323/2002 sb. Vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě

4.5 Administrativní náročnost v oblasti kontrolního hlášení

Z pohledu vývoje technologií lze zavedení kontrolního hlášení vnímat jako přirozenou odpověď na velké množství daňových úniků na dani DPH, o které stát každoročně přijde. Otázkou zůstává, jaký časový dopad má zavedení kontrolního hlášení na plátce daně DPH a jaké problémy jeho zavedení přineslo.

V oblasti náročnosti zpracování kontrolního hlášení provedla prozatím největší průzkum Hospodářská komora. Průzkumu se zúčastnilo 831 měsíčních a čtvrtletních plátců. Hospodářská komora uvádí, že za první čtvrtletí roku 2016 věnovali podnikatelé vyplnění kontrolního hlášení téměř 2,5 milionů hodin. Čtvrtletním plátcům zabralo vyplnění kontrolního hlášení 1,2 milionů hodin, měsíčním plátcům téměř 1,3 milionů hodin. Přes polovinu plátců zabralo vyplnění kontrolního hlášení méně než hodinu, pro více než 20 % plátců to znamenalo více než hodinu, ale méně než jeden den. Ostatním plátcům trvalo zpracování 1 až 3 dny.

Mluví Finanční správa Plechtová dodává, že v České republice je evidováno přibližně 500 000 tisíc plátců. Tutu informaci také potvrzuje Ministerstvo financí ČR ve svém dokumentu z roku 2016 s názvem „*Opatření a záměry v daňové oblasti pro podnikatele*“.⁴⁴ V lednu podalo kontrolní hlášení přibližně 245 000 plátců, v únoru byl počet podání v obdobném počtu. Lze předpokládat, že se situace nezměnila ani v březnovém období. Z celkového počtu 500 000 plátců nepodalo kontrolní hlášení 79 000.

Ze získaných informací lze odvodit, že zbývajících počet 176 000 připadá na čtvrtletní plátce DPH. Při přepočítání na hodnoty získané z průzkumu Hospodářské komory by pak průměrná časová náročnost zpracování kontrolního hlášení zabrala jednomu plátcovi více než 4 hodiny času.

Tabulka 17: Průměrná náročnost zpracování KH za období 1-3/2016

Časová náročnost zpracování KH	x	Frekvence	Počet hodin	Průměr jedno KH
Celkem plátců	500 000	x	x	x
Počet podání KH měsíční plátci	245 000	3	1 300 000	1,77 hodin
Počet podání KH kvartální plátci	176 000	1	1 200 000	6,82 hodin
Počet nepodaných KH	79 000	0	0	0
Průměrná pracnost na jedno KH				4,29 hodin

Zdroj: Kontrolní hlášení k DPH podalo 421 tisíc plátců z půl milionu - Deník.cz. Deník.cz [online]. Copyright © [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/kontrolni-hlaseni-k-dph-podalo-421-tisic-platcu-z-pul-milionu-20160428.html> ; Vlastní

⁴⁴ [online]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Prezentace_2016-06-27_Moje-dane.pdf

Uvedené výsledky je nutné brát s patřičnou rezervou, jelikož počet dotazovaných plátců je příliš nízký na to, aby bylo možné objektivně zhodnotit časovou náročnost zpracování kontrolního hlášení. V tomto ohledu se bude jednat o vysoce specifickou záležitost, která se bude dle jednotlivých plátců výrazně odlišovat.

4.5.1 Problematika vykazování evidenčních čísel daňových dokladů

Kontrolní hlášení zavedlo mechanismus, který vyžaduje vykazování evidenčních čísel daňových dokladů, aby bylo možné uskutečnit plnění identifikovat a následně spárovat v systému Finanční správy. Na jedné straně dodavatel zdanitelné plnění přiznává, na té druhé si odběratel uplatňuje nárok na odpočet daně.

Problém může nastat v situaci, kdy některé účetní softwary nebyly již na počátku své existence na podobný mechanismus připraveny. Pro řadu vývojářů softwarů je nyní technicky nemožné provést takové úpravy, aby při pořízení jednotlivých daňových dokladů docházelo k automatické duplikaci variabilního symbolu a evidenčního čísla při pořizování daňových dokladů do systému. Beneš ze společnosti Deloitte říká: „Evidence výše uvedených nových polí způsobuje další administrativní zátěž při účtování každé jednotlivé přijaté faktury,“⁴⁵

Obrázek 4: Evidenční číslo daňového dokladu

The screenshot shows a software window titled "100 Přijaté faktury 1 CZK, fáze rozpracovanosti: Účtováno". The interface includes a menu bar with options like "Akce", "Nová MD", "Nová DAL", "Přenos", "Dorovnej", "Zobrazení", "Samovyměření", "CZK -> Měna", "Měna -> CZK", "Oprava DPH", "Rozúčtování", and "Kurzový rozdíl". Below the menu is a form with fields for "Doklad:", "Datum případu:", "Období stavu:", "DUZP:", "Datum doručení:", "Datum salda:", and "Datum splatnosti". The "Ev.č.KH:" field is highlighted with a red box. Other fields include "Účet DPH", "Uplat.DPH", "Kód PDP:", "Organizace:", "Zaměstnanec:", "Párovací znak:", "Nákladový okruh:", and "Vozidlo:".

Zdroj: Vlastní zpracování

⁴⁵ Průzkum: Kontrolní hlášení = výdaje a zátěž navíc - Strojirenstvi.cz. Strojirenstvi.cz - Největší strojírenský portál [online]. Copyright © 2014 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.strojirenstvi.cz/pruzkum-kontrolni-hlaseni-vydaje-a-zatez-navic>

V závislosti na počtu zpracovaných dokladů a softwaru, který daňový subjekt používá, může tato skutečnost znamenat značné časové ztráty na zpracování celé účetní a daňové agendy.

4.5.2 Výzvy k odstranění pochybností u kontrolního hlášení

Zbytečné administrativní komplikace nastávají v případech, kdy správce daně vyzývá daňové subjekty k doplnění kontrolního hlášení v případě pochybností, které však mohou být mnohdy zbytečné. Jana Janoušková ze společnosti KODAP s.r.o. říká: „*I sebemenší nesoulad mezi údaji dodavatele a odběratele u vykázaného základu daně v řádu halířů u poskytnutého nebo přijatého plnění může být důvodem k vydání výzvy správce daně*“.⁴⁶ Důvod takových výzev spočívá pravděpodobně v částečné automatizaci systému zasílání výzev. Takovou skutečnost také potvrzuje místopředsedkyně AMSP ČR Pavla Břečková.⁴⁷

V oblasti počtu odeslaných výzev uvedl bývalý generální ředitel Finanční správy Martin Janeček, že během prvních 15 měsíců od spuštění kontrolního hlášení bylo podáno celkem 5,4 milionů kontrolních hlášení od 491 712 plátců DPH. Z podaných přiznání bylo přes 150 000 podání předmětem výzvy k odstranění pochybností. Důvody předmětů výzev Janáček blíže nespecifikuje.⁴⁸ Z uvedených hodnot vyplývá, že pravděpodobnost výzvy na jedno podání odpovídá 2,78 %. Průměrný počet výzev za 12 měsíců uveden v tabulce č.19.

Tabulka 18: Průměrný počet výzev k odstranění pochybností za 12 měsíců

Počet plátců	491 712
Počet podání	4 320 000
Výzva k odstranění pochybností	120 000
Procentuální šance výzvy na 1 podání	2,78 %

⁴⁶ Kontrolní hlášení musí do pondělka odevzdat až půl miliónu plátců DPH – Novinky.cz . Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu [online]. Copyright © 2003 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/finance/401136-kontrolni-hlaseni-musi-do-pondelka-odevzdat-az-pul-milionu-platcu-dph.html>

⁴⁷ Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR | Mise splněna: zmírnění sankcí u KONTROLNÍHO HLÁŠENÍ potvrzeno. Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR | Informační servis pro malé a střední firmy [online]. Copyright © 2017 AMSP ČR [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <http://amsp.cz/mise-splnena-zmirneni-sankci-u-kontrolniho-hlaseni-potvrzeno/>

⁴⁸ Meziroční výběr DPH díky kontrolnímu hlášení a EET vzrostl o 5,8 miliardy, tvrdí finanční správa | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/mezirocni-vyber-dph-diky-kontrolnimu-hlaseni-a-eet-vzrostl-o-58-miliardy-tvrdi_1706131313_pj

V této oblasti provedl autor práce vlastní průzkum z dat, která pochází ze zdrojů společnosti, ve které pracuje jako zaměstnanec. Společnost poskytuje služby zpracování účetní agendy a s tím i související zpracování a odesílání kontrolního hlášení. Výstupem průzkumu bude analýza výzev od správce daně, a to zejména v oblasti, co bylo předmětem těchto výzev.

Během období 2016, 2017 a 2018 společnost zpracovala a odeslala celkově 2 377 kontrolních hlášení. K datu 31.01.2019 bylo celkově přijato 76 výzev od správce daně. Nejčastějším předmětem výzvy bylo chybně uvedené evidenční číslo daňového dokladu v celkovém počtu 51 případů. Následovalo chybně uvedené datum uskutečnění zdanitelného plnění, jež činilo 6 případů. V 19 případech se jednalo o odchylku v podobě haléřových rozdílů, případně rozdílů ve vykazované částce.

Tabulka 19: Přehled výzev k odstranění pochybností v letech 2016-2018

Období	2016	Výzev	2017	Výzev	2018	Výzev
Leden	54	2	61	1	60	2
Únor	53	3	61	3	60	1
Březen	71	1	78	2	77	2
Duben	55	4	61	2	63	0
Květen	55	2	61	2	65	4
Červen	73	3	77	0	83	2
Červenec	56	3	62	1	65	3
Srpen	59	0	62	4	65	2
Září	77	4	78	3	78	1
Říjen	60	2	60	1	66	3
Listopad	60	1	60	2	66	2
Prosinec	77	4	77	4	81	0
Celkem	750	29	798	25	829	22
Pravděpodobnost výzvy na jedno podání:						3,20 %

<u>Celkem zpracovaných podání KH</u>	2377		
<u>Celkový počet výzev</u>	76		
<u>Předmět výzvy</u>	Datum	Částka	Evidenční číslo DD
	6	19	51

Zdroj: Vlastní data

Z uvedených hodnot vyplývá, že výsledky zveřejněné Finanční správou jsou obdobné jako v případě autorova průzkumu.

4.5.3 Administrativní zátěž podnikatelů České republiky v oblasti daní

Řada firem a soukromých podnikatelů vnímá povinnosti, spojené se správou a placením daní jako částečnou bariéru pro jejich vlastní ekonomickou činnost. Takové skutečnosti jistě nepřidá ani velká komplikovanost zákonů, jejich častá novelizace a finanční postihy, které nastávají v případech, kdy si podnikatel pečlivě a včas neplní všechny povinnosti.

V žebříčku Paying Taxes se v rámci všech států Evropské unie pohybuje Česká republika pravidelně na nejvyšších příčkách v oblasti počtu hodin potřebných ke správě daní. Tento ukazatel řeší tedy jistou formu byrokratické zátěže. Tabulka č.21 zobrazuje několik vybraných států z Evropské unie a dobu potřebnou na „správu daní“.

Tabulka 20: Počet hodin potřebných pro správu daní za rok

Paying Taxes - Time (hours per year) 2017			
Estonsko	56	Slovensko	192
Norsko	83	Řecko	193
Finsko	93	Německo	218
Švédsko	122	Itálie	240
Francie	139	Česká republika	222
Belgie	136	Polsko	269
Španělsko	152	Maďarsko	277

Zdroj: Custom Query. Doing Business [online]. Copyright © [cit. 02.03.2019]. Dostupné z:

<http://www.doingbusiness.org/en/custom-query> ;Vlastní zpracování

Svaz průmyslu a dopravy České republiky v této oblasti dodává, že na vysokou pozici České republiky má dle studie Paying Taxes také vliv kontrolního hlášení, které zvýšilo počet hodin nutných pro správu daní. Názor SP ČR na problematiku v oblasti daní je pak následující „*SP ČR již dlouhodobě volá po pozitivních změnách, které například odstraní výkazní duplicity, umožní nezadržovat nesporné části vratky DPH či nebudou demotivovat podnikatele přístupem Finanční správy. Nové povinnosti zvýšily opět časovou náročnost plnění daňových povinností či přenesly další rizika na podnikatele. SP ČR by ocenil, kdyby se konečně změnil i přístup Finanční správy či některých zástupců Ministerstva financí, který nebude penalizovat ty, kteří jsou úspěšní, pomáhají rozvíjet naši ekonomiku a snaží se dodržovat veškeré podmínky placení daní.*“⁴⁹

⁴⁹ Složitost daňového systému jako bariéra růstu. Svaz průmyslu a dopravy České Republiky [online]. Copyright © Copyright [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <https://www.spcr.cz/aktivity/z-hospodarske-politiky/11620-slozitost-danoveho-systemu-jako-bariera-rustu>

4.6 Nepřímé náklady na zavedení kontrolního hlášení

Převážná část poskytovatelů účetních softwarů implementovala rozhraní kontrolního hlášení zcela bezplatně, a to v rámci běžného ročního udržovacího poplatku. Zdroj pak uvádí jmenovitě softwary Admwin, FlexiBee, Systems, ACONTO manager⁵⁰. Autor práce pak doplňuje další softwary, s nimiž jako zaměstnanec ve firmě pracuje. V rámci České republiky se jedná o hojně rozšířené a účetní softwary. Jmenovitě HELIOS Orange, POHODA, Petr Schuster software s.r.o, KEO-W Účetnictví, ucto2000. U všech zmíněných softwarů byla implementace kontrolního hlášení také zcela bez dodatečných poplatků.

Otevřenou otázkou zůstávají otevřené systémy typu např. SAP, které využívají zejména střední a velké účetní jednotky, kde implementace dodatečných rozšíření mohou být poměrně značně nákladné. Je možné předpokládat, že v rámci miliardových obrátů společností se stále jedná o nevýznamné náklady.

Další možné vyvolané náklady související se zavedením kontrolního hlášení spočívají zejména v proškolení odpovědných osob, účetních a dalších pracovníků. V této oblasti se bude jednat o individuální nákladovou zátěž.

---

⁵⁰ Kontrolní hlášení není bezproblémové, tvrdí firmy, které nabízí účetní software - Podnikatel.cz. Podnikatel.cz - největší server pro podnikatele v ČR [online]. Copyright © 2007 [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/kontrolni-hlaseni-neni-bezproblemove-tvrdi-firmy-ktere-nabizi-ucetni-software/>

5 Výsledky a diskuse

5.1 Dopad kontrolního hlášení na inkaso DPH a vyvolaná administrativní zátěž

Je možné předpokládat, že v této oblasti přispělo kontrolní hlášení k lepšímu výběru DPH. V této oblasti vydalo Ministerstvo financí ČR metodiku, v níž je uveden postup metody očištění o faktory, které výběr DPH ovlivňují. Při použití této metodiky autor práce došel k hodnotám, že vlivem zavedení kontrolního hlášení bylo v roce 2016 vybráno o 11 155 mil. Kč více a v následujícím roce o 15 284 mil. Kč více.

Takové hodnoty však nezohledňují další možné skutečnosti, které hodnotu inkasa mohou jistým způsobem zkreslovat. Ministerstvo financí je však nezohledňuje. Mohlo by se jednat o neuzavřené soudní žaloby mezi daňovými subjekty a správcem daně. Od roku 2015 výrazně roste celková částka, která je předmětem těchto soudních žalob v oblasti DPH. Jedná se například o problematiku zadržovaných a neuznaných odpočtů DPH daňovými subjekty, které mezi roky 2016 a 2017 narostly o 6 141 mil Kč. Celková částka, která je předmětem nerozhodnutých soudních řízení, dosahuje k 31.12.2017 hodnoty 14 992 mil. Kč. Oproti roku 2014 se jedná o rozdíl, přesahující 12 000 mil. Kč.

Je důležité také zmínit, že od roku 2016 nastává obrat v oblasti rozhodnutých soudních řízení. Celková částka vyhověných soudních řízení ve prospěch subjektů daně převyšuje částku zamítnutých řízení. Takové skutečnosti pak mohou mít dopad na výběr DPH v dalších letech. Pokud například správce daně v roce 2016 neuzná daňovému subjektu nadměrný odpočet, který bude následně předmětem soudní žaloby, bude plátcí vyhověno a správce daně tento odpočet vrátí v rozdílném období, a tím dojde k negativnímu efektu na konečné inkaso DPH. V této práci pak není zohledněn vliv na inkaso DPH v důsledku zavedení elektronické evidence tržeb, či další možné faktory.

5.1.1 Kontrolní hlášení jako efektivní prostředek k identifikaci daňových úniků

Kontrolní hlášení lze brát z pohledu správce daně jako efektivní prostředek pro zjišťování daňových úniků. Od zavedení kontrolního hlášení došlo k výrazně vyšší efektivitě daňových kontrol a zároveň i poklesu jejich zahájení. Finanční správa nyní výrazně snáze identifikuje daňový subjekt, který se dopouští daňových úniků, čím se také výrazně snižuje pravděpodobnost, že bude zahájena daňová kontrola u poctivého plátce.

5.1.2 Administrativní náročnost zpracování kontrolního hlášení

V oblasti časové náročnosti zpracování kontrolního hlášení provedla největší průzkum Hospodářská komora. Průzkumu se zúčastnilo 831 plátců. Období průzkumu byl leden až březen 2016. Časová náročnost zpracování kontrolního hlášení zabrala plátcům průměrně 4,29 hodin času.

Ze zveřejněných výsledků Finanční správy a z autorova průzkumu vyplynulo, že průměrná šance na výzvu k odstranění pochybností v souvislosti s 1 podaným kontrolním hlášením dosahuje pravděpodobnosti kolem hranice 3 %.

V ohledu zpracování kontrolního hlášení může největší časovou zátěž způsobit nutnost duplikovaného zadávání evidenčních čísel daňových dokladů a variabilních symbolů.

Z globálního hlediska je však potřeba na kontrolní hlášení nahlížet také jako na další vyvolanou formu zátěže, které se podnikatel musí přizpůsobit, pokud chce na trhu setrvat. V žebříčku Paying Taxes, který zkoumá formu jisté byrokratické zátěže potřebné na vyřizování daní, se Česká republika pohybuje na jedné z nejvyšších pozic v rámci EU. Z pohledu již tak velké složitosti daňové problematiky v České republice značí zavedení kontrolního hlášení plátcům v oblasti podnikání další zvýšenou zátěž.

5.2 Přímé a nepřímé náklady kontrolního hlášení

Náklady na zavedení kontrolního hlášení Finanční správa nezveřejnila. Ze závěrkových výkazů GFR však vyplývá, že k částečnému zvýšení nákladů v souvislosti s kontrolním hlášením pravděpodobně průběžně dochází. Zejména v oblasti nákladů na opravu a údržbu počítačových programů, databází, výpočetní techniky a technického zhodnocení softwaru. V úvahu je potřeba vzít fakt, že hodnota zvýšených nákladů v této oblasti není výrazná, lze tedy konstatovat, že náklady na zavedení kontrolního hlášení výrazně nezasáhly do státního rozpočtu. Nedošlo také k výraznému přijetí nových zaměstnanců. Od roku 2014 Finanční správa pravidelně přibírá řádově mezi 100 až 150 zaměstnanci, tento trend se nezměnil.

Oblast nepřímých nákladů, které nesou plátcům daně, nelze vyčíslit. Velká řada společností, spravujících softwaru, implementovala aktualizaci softwaru v rámci ročního udržovacího poplatku.

5.3 Diskuze

Zhodnotit přínos kontrolního hlášení zejména v oblasti vlivu na inkaso DPH je v tuto chvíli velmi složité, jelikož od zavedení kontrolního hlášení uplynula příliš krátká doba. Z vývoje inkasa DPH je však patrné, že v roce 2016 a zejména v 2017 došlo k lepšímu výběru této daně. Je možné předpokládat, že v této oblasti přispělo kontrolní hlášení k lepšímu výběru DPH. Autor práce se domnívá, že pokud nebudou zohledněny veškeré vlivy, které výběr DPH ovlivňují, nelze s přesností vyčíslit konkrétní přínos kontrolního hlášení. Takových faktorů může být více. V této práci není například zohledněna oblast evidence elektronických tržeb, jejíž přínos může být diskutabilní.

V oblasti administrativní náročnosti zastává autor práce názor, že zhodnotit časové ztráty způsobené kontrolním hlášením může být velmi specifickou záležitostí. Zde bude hrát důležitou roli s jakým účetním softwarem plátce pracuje a jak dobře jej ovládá. Je vhodné také zohlednit fakt, že řada průzkumů na téma časové zátěže v oblasti kontrolního hlášení proběhla velice brzy po jeho implementaci, což bylo například v případě Hospodářské komory již po 4 měsících od jeho zavedení a počet plátců není dostatečný na to, aby se náročnost dala paušalizovat. Existuje také určitá pravděpodobnost, že v následujících obdobích podniknou jednotliví plátci taková opatření, která zefektivní práci s kontrolním hlášením. V oblasti výzev souvisejících s kontrolním hlášením je evidentní, že stát plátce příliš nezatěžuje, což také vyplývá z informací od Finanční správy, tak i autorova vlastního průzkumu. V tomto ohledu byl autor práce svědkem několika případů, kdy zpětně zjistil, že bylo chybně zadáno evidenční číslo daňového dokladu, datum uskutečnění zdanitelného období, případně i drobný rozdíl u plnění. Správce daně na tento rozdíl ani po více než roce od podání kontrolního hlášení výzvu neposlal. "

Otázkou zůstává, na jakém principu systém kontrolního hlášení funguje a do jaké míry systém automaticky vyhodnocuje zdanitelné plnění, které bude předmětem šetření.

5.4 Návrhy a doporučení

Navrhnout možná opatření, která by snížila administrativní zátěž na straně plátců daně a samotného správce daně, je velmi obtížné. Samotná podstata fungování kontrolního hlášení automaticky vyžaduje dodatečnou časovou zátěž na obou stranách, jinak by princip kontrolního hlášení nemohl fungovat. Z pohledu správce daně se jedná o efektivní prostředek pro zjišťování daňových úniků, případně poukázání na nesrovnalosti, kterých se daňové subjekty dopouští. V řadě případů se může jednat o faktor neúmyslné lidské chyby, či softwaru, kde může dojít například k duplikovanému uplatnění odpočtu daně z jedné faktury. Finanční správa eviduje celkově 569 010 aktivních plátců DPH k 31.12.2017. Pokud by si každý plátce v České republice ve zdaňovacím období takto nedopatřením uplatnil i pouze jednu fakturu dvakrát v hodnotě například 5 000,- Kč + 1 050,- Kč (21 % DPH), stát by přišel na dani téměř o 0,6 mld. Kč.

Situace by se mohla výrazně změnit, pokud by správce daně snížil hranici párování plnění z 10 000 Kč na nižší hodnotu a předmětem jeho kontrol by se také staly oddíly B.3 a A.5. Autor práce se domnívá, že zejména oddíl B.3 kontrolního hlášení v sobě ukrývá celou řadu fiktivně uplatněných odpočtů DPH. Hranice 10 000 Kč pro řadu menších podnikatelů může být také vysoká, zde jim pak nic nebrání v tom, aby uskutečněné plnění nepřiznali a odběratel si z takového plnění odpočet DPH přesto uplatnil. Pokud zároveň dojde k úhradě v hotovosti a předmět činnosti plátce nepodléhá elektronické evidenci tržeb, stává se prakticky nemožné identifikovat krácení daně. V tomto ohledu by bylo pravděpodobně potřeba zajistit určitou míru inteligentní kontroly oddílů B.3 a A.5, a to zejména u plátců, kteří dlouhodobě vykazují ztrátu z podnikání a existují také určité indicie, že dochází k úmyslnému krácení daní.

Zejména menším daňovým subjektům lze ve spojitosti s kontrolním hlášením doporučit kontrolu nastavení svého účetního softwaru. Zejména v případě, kdy má plátce pocit, že mu kontrolní hlášení způsobuje příliš velkou časovou zátěž, je vhodné takový problém konzultovat přímo s autorem softwaru nebo jiným odborníkem.

6 Závěr

Stát ročně přichází o více než 100 mld. Kč v souvislosti s daňovými úniky v oblasti DPH. Taková částka se jeví jako neúnosná, což byl také důvod, proč se stát rozhodl zavést kontrolní hlášení jako opatření, které by daňové úniky minimalizovalo. Při použití metodiky výpočtu MF ČR mělo kontrolní hlášení dopad na inkaso DPH v roce 2016 celkově 11,155 mld. Kč a pro následující rok 2017 pak 15,284 mld. Kč. V této oblasti je však obtížné vyčíslit přesný dopad kontrolního hlášení, jelikož samotná dynamika růstu ekonomiky České republiky naznačuje, že bude jedním z důležitých faktorů, který výběr daně ovlivňuje. V této metodice MF ČR s tímto faktorem počítá a ve výpočtu jej zohledňuje, otázkou však zůstává, na kolik je tato metoda výpočtu spolehlivá. Finanční správa jen velmi zřídka zveřejňuje konkrétní údaje o problematických oblastech. Může se jednat zejména o problematiku zadržovaných odpočtů, které stát podnikatelům zadržuje a dosud o nich nebylo v rámci soudního řízení rozhodnuto a jejich další vývoj může mít vliv na konečné inkaso daně.

Z pohledu správce daně je již po dvou letech od zavedení kontrolního hlášení možné identifikovat podstatně vyšší efektivitu při správě daní. Z výsledku daňových kontrol vyplývá, že se zvyšuje šance, kdy správce daně identifikuje daňový subjekt, který se dopouští daňového úniku. Správce daně pak v některých případech postupuje v oblasti zajištění daně až příliš agresivně. V tomto ohledu i sebemenší pochybení Finanční správy může znamenat likvidaci zdravé společnosti. Na straně správce daně nedošlo ve spojitosti se zavedením kontrolního hlášení k výraznému nárůstu dodatečných nákladů.

Na oblast vyvolané administrativní zátěže, kterou princip fungování kontrolního hlášení vyžaduje, lze nahlížet jako na vysoce subjektivní. Správce daně se snaží daňové subjekty zbytečně nezatěžovat, což také vyplývá z velmi malého podílu výzev, které správce daně za prvních 15 měsíců od zavedení kontrolního hlášení odeslal. Procentuální šance, že daňový subjekt takovou výzvu obdrží, je kolem hranice 3 %. Dodatečná časová zátěž může být spojena zejména s užíváním a nastavením specifického účetního softwaru.

Zhodnotit efektivitu přínosu kontrolního hlášení v opozici zejména se zvýšenou časovou zátěží se aktuálně jeví jako problematické. Přínos kontrolního hlášení by měl být podroben delšímu časovému úseku.

7 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN: 978-80-7478-841-3.

KUNEŠ, Zdeněk. *Daň z přidané hodnoty 2017*. Praha: VOX, 2017. ISBN: 978-80-87480-56-4.

MIKULECKÁ, Mária Ing. *Kontrolní hlášení praktická příručka k vyplnění formuláře*. Olomouc: ANAG, spol. s r.o., 2016. ISBN: 978-80-7554-002-7.

SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*. Ekopress, 2017- ISBN: 978-80-87865-35.

Ostatní zdroje

KAŇKA, Stanislav. *Stanovení mezery DPH České republiky 2016*

Právní předpisy

Vyhláška č.323/2002 sb. Vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě

Zákon č. 235/2004 Sb., zákon o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Internetové zdroje

Karusel (karuselový podvod) | Kontrolní hlášení DPH | Daň z přidané hodnoty | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/karusel>

Ministerstvo financí ČR [online]. Copyright © [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2013-10_Danove-nedoplatky-a-danove-uniky.pdf

Snižovat si daně fiktivními fakturami je špatný nápad. Může vést do vězení [online]. Byznys.ihed.cz, 18. prosince 2014 [cit. 15. června 2017]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/podnikani/finance-dane/c1-63272790-snizovat-si-dane-fiktivnimi-fakturami-je-spatny-napad-muze-vest-do-vezeni>

Finanční správa | Daň z přidané hodnoty | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/zakladni-informace>

Finanční správa [online]. Copyright © [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-placeni-dani/Pokyny_KH_k_16_6.pdf

2017 | Výroční zprávy a informace o činnosti | Finanční správa ČR | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/financni-sprava-cr/vyrocní-zpravy-a-souvisejici-dokumenty/2017>

KURZY [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/>

Finanční správa má zadržovat jen spornou část nadměrného odpočtu DPH, rozhodl Ústavní soud | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 07.03.2019]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravodomov/financni-sprava-nadmerny-odpocet-dph-ustavni-soud_1902281659_dbr

Ministerstvo financí | Monitor. [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/kapitola/312>

Ministerstvo financí ČR [online]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Informace-zadost-106_Pr-001_2017-05-24_Info-106-99-MF-14863-2017-10-1229IK.pdf

HAJDUŠEK, Bernák prohrál dvě pětiny sporů k zajišťovacím příkazům | E15.cz. E15.cz - Byznys, politika, ekonomika, finance, události [online]. Copyright © 2001 [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/bernak-prohral-dve-petiny-sporu-k-zajistovacim-prikazum-1351439>

NSS [cit. 28.02.2019]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2017/0321_5Afs_1700029_20180918091628_20180918104039_prevedeno.pdf
Statní pokladna. [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/kapitola/312#rozpocet>

Kontrolní hlášení k DPH podalo 421 tisíc plátců z půl milionu - Deník.cz. Deník.cz [online]. Copyright © [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/kontrolni-hlaseni-k-dph-podalo-421-tisic-platcu-z-pul-milionu-20160428.html>

Průzkum: Kontrolní hlášení = výdaje a zátěž navíc - Strojirenstvi.cz. Strojirenstvi.cz - Největší strojírenský portál [online]. Copyright © 2014 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.strojirenstvi.cz/pruzkum-kontrolni-hlaseni-vydaje-a-zatez-navi>

Kontrolní hlášení musí do pondělka odevzdat až půl miliónu plátců DPH – Novinky.cz . Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu [online]. Copyright © 2003 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/finance/401136-kontrolni-hlaseni-musi-do-pondelka-odevzdat-az-pul-milionu-platcu-dph.html>

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR | Mise splněna: zmírnění sankcí u KONTROLNÍHO HLÁŠENÍ potvrzeno. Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR | Informační servis pro malé a střední firmy [online]. Copyright © 2017 AMSP ČR [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <http://amsp.cz/mise-splnena-zmirneni-sankci-u-kontrolniho-hlaseni-potvrzeno/>

iRozhlas, Meziroční výběr DPH díky kontrolnímu hlášení a EET vzrostl o 5,8 miliardy, tvrdí finanční správa | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/mezirocni-vyber-dph-diky-kontrolnimu-hlaseni-a-eet-vzrostl-o-58-miliardy-tvrdi_1706131313_pj

Doing Business [online]. Copyright © [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/en/custom-query>

Složitost daňového systému jako bariéra růstu. Svaz průmyslu a dopravy České Republiky [online]. Copyright © Copyright [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <https://www.spcr.cz/aktivity/z-hospodarske-politiky/11620-slozitost-danoveho-systemu-jako-bariera-rustu>

Janeček [online], Dostupné z: http://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/v-terminu-podalo-kontrolni-hlaseni-zhruba-84-procent-platcu-dph.A160229_112332_ekonomika_rts

Wolters Kluwer [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 01.03.2019]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=26023&well=danarionline>

CNB [online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.PARAMETRY_SESTAVY?p_sestuid=57023&p_strid=ABC&p_lang=CS

